

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: **1/ VAS, s.r.o.**, Mojšová Lúčka, Žilina, *zastúpený JUDr. Michalom Krnáčom, advokátom so sídlom Vojtecha Tvrdeho 793/21, Žilina*, **2/ N-ADOVA, spol. s r.o.**, Krškanská 1, Nitra, *zastúpený JUDr. Máriou Uhel' Greňovou, advokátkou so sídlom Hontianska 7, Bratislava*, proti žalovanému: **Protimonopolný úrad Slovenskej republiky**, Drieňová 24, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Rady Protimonopolného úradu Slovenskej republiky č.: 2009/KH/R/2/033 zo dňa 26.6.2009 v spojení s rozhodnutím Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, odboru dohôd obmedzujúcich súťaž č. 2008/KH/1/1/047 zo dňa 13.6.2008, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 159/2009-94 zo dňa 3.12.2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 159/2009-94 zo dňa 3. decembra 2010 **z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zrušil rozhodnutie žalovaného v zmysle § 250j ods. 2 písm. c) a d) Občianskeho súdneho poriadku a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcom 1/, 2/ náhradu trov konania. Žalovaný svojím rozhodnutím zmenil rozhodnutie Protimonopolného úradu Slovenskej

republiky, odboru dohôd obmedzujúcich súťaž č. 2008/KH/1/1/047 zo dňa 13.6.2008 tak, že: v období január až marec 2007 ukončili zmluvné vzťahy s producentmi živočíšnych vedľajších produktov, týkajúce sa veterinárnej asanácie vedľajších živočíšnych produktov; nové zmluvy o veterinárnej asanácii vedľajších živočíšnych produktov mohli producenti živočíšnych vedľajších produktov uzavrieť už len s podnikateľom Asanácia, s.r.o, Trebostovo 117, 038 41 Košťany nad Turcom, ktorá vznikla ako personálne a ekonomicky prepojená spoločnosť s podnikateľmi VAS s.r.o., Mojšova Lúčka, 011 76 Žilina a N-ADOVA, spol. s r.o., Krškanská 1, 949 01 Nitra dňa 9.3.2007; prostredníctvom podnikateľa Asanácia, s.r.o., Trebostovo 117, 038 41 Košťany nad Turcom spoločne stanovili jednotné ceny a ostatné zmluvné podmienky výkonu veterinárnej asanácie vedľajších živočíšnych produktov pre producentov týchto produktov; prostredníctvom podnikateľa Asanácia, s.r.o., Trebostovo 117, 038 41 Košťany nad Turcom si pridelovali objednávky producentov vedľajších živočíšnych produktov na veterinárnu asanáciu týchto produktov; došlo k dohode obmedzujúcej súťaž podľa § 4 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 3 písm. a) a c) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, ktorá je zakázaná. Bod 2) výrokovej časti rozhodnutia znie: 2. Podľa § 38 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov za konanie uvedené v bode 1. výrokovej časti tohto rozhodnutia ukladá podnikateľovi VAS s.r.o., Mojšova Lúčka, 011 76 Žilina peňažnú pokutu vo výške 226.430,99 eur, slovom dvestodvadsaťšesťtisíc štyristotridsať eur deväťdesiatdeväť centov (6.821.460,--Sk), podnikateľovi N-ADOVA, spol. s r.o., Krškanská 1, 949 01 Nitra peňažnú pokutu vo výške 219.397,03 eur, slovom dvestodevätásťtisíc tristodeväťdesiatšesť eur 3 centy (6.609.555,--Sk), ktorú sú povinní uhradiť do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet Protimonopolného úradu Slovenskej republiky vedený v Štátnej pokladnici Bratislava č. X., X. ŠP, KS X., ID X., VS X.. Krajský súd takto rozhodol, keď dospel k záveru, že nie je preukázané, že žalobcovia po 31. marci 2007 na základe vzájomnej dohody ukončili zmluvné vzťahy s producentmi vedľajších živočíšnych produktov. Dôvody ukončenia zmluvných vzťahov v relevantnom období boli u oboch žalobcov rôzne, u žalobcu 1/ najmä neplnenie podmienok zmlúv zo strany producentov a u žalobcu 2/ z administratívnych dôvodov. Správny orgán vychádzal len z nepatrnej vzorky názorov producentov, z ktorých si väčšina nepreverovala následne možnosti veterinárnej

asanácie a prijali ponuku spoločnosti VAS-ADOVA, s.r.o.. Správny orgán si objektívne nepreveroval, či žalobcovia vykonávajú po marci 2007 spracovanie živočíšneho odpadu aj mimo sprostredkovateľskej činnosti spoločnosti Asanácia, s.r.o. a svoje zhodnotenie oprel výlučne len o subjektívne názory na vec niektorých producentov, ktorí neuviedli konkrétne dôkazy pre svoje tvrdenie. Je zrejmé, že spoločnosť VAS-ADOVA, s.r.o. (teraz Asanácia, s.r.o.) bola v čase svojho vzniku personálne prepojená so spoločnosťami VAS, s.r.o. a N-ADOVA, s.r.o. a to prostredníctvom ich konateľov, avšak ekonomické prepojenie nebolo preukázané. Imanie spoločnosti VAS-ADOVA, s.r.o. netvorili vklady spoločností – žalobcov ako právnických osôb ale vklady fyzických osôb a nebolo preukázané ekonomické prepojenie týchto troch právnických osôb. Krajský súd ďalej uviedol, že v zmysle jeho názoru v danom prípade správny orgán nedostatočne skúmal vymedzenie relevantného trhu v zmysle podmienok určených v ust. § 3 ods. 6 zákona, vychádzal len z vyjadrení niektorých producentov, nezisťoval aké súťažné podmienky existujú v susedných štátoch, s ktorými dochádza k vývozu aj dovozu za účelom spracovania vedľajších živočíšnych produktov. V zmysle vyjadrenia Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky zo dňa 11.2.2009 došlo v roku 2007 k nárastu počtu producentov vyvážajúcich vedľajší živočíšny produkt do susedných štátov na ich spracovanie a presnými údajmi nedisponoval vzhľadom k tomu, že materiál kategórie 3 nepodlieha dozoru. Nie je zrejmé, či k nárastu producentov o spracovanie veterinárneho materiálu zahraničnými kafilériami dochádza postupným rozširovaním trhu po vstupe SR do Európskej únie, alebo na základe konania žalobcov. Niektorí z oslovených producentov, o vyjadrenia ktorých sa opiera žalovaný, ukončili zmluvné vzťahy so žalobcom 1/ už v priebehu rokov 2005 a 2006, a v niektorých prípadoch aj na základe iniciatívy samotných producentov a nie je zdokumentované, či sa títo producenti napr. po vyrovnaní záväzkov snažili navrhnúť uzavretie novej zmluvy so žalobcom 1/ resp. 2/ a títo ich návrh zmluvy odmietli. Podľa názoru krajského súdu nebolo preukázané, že po 31. marci 2007 vykonávali žalobcovia asanačnú činnosť len prostredníctvom spoločnosti Asanácia, s.r.o.. Spoločnosť Asanácia, s.r.o. (predtým VAS-ADOVA, s.r.o.) z dôkazných prostriedkov založených v spise vykonáva len sprostredkovanie spracovania vedľajšieho živočíšneho produktu t.j. zber a zvoz. V zmysle jej vyjadrenia, k spracovaniu – likvidácii surovín, dochádza podľa kapacít, žalobcami. Z toho vyplýva, že do cien vyúčtovaných producentom odpadu je zahrnutá cena za zber a zvoz odpadu, ktorý vykonáva spoločnosť Asanácia, s.r.o. a cena vyúčtovaná žalobcami za spracovanie odpadu. Žalobcovia len ako spracovatelia odpadu nemôžu ovplyvňovať celkovú cenu, do ktorej je zahrnutá aj cena za zber a zvoz, ktorú nevykonávajú a nemožno následne konštatovať, že bola žalobcami jednotne

stanovená cena pre všetkých producentov bez ohľadu na množstvo, vzdialenosť príp. iné okolnosti, resp. že tvorbu ceny ovplyvňovali. Nepostačuje existencia možnosti ovplyvňovania ceny na základe osobných vzťahov, ale takéto reálne ovplyvňovanie ceny bolo nevyhnutné v konaní preukázať. Z jednotlivých zmlúv predložených malou vzorkou z celkového množstva producentov nemožno usúdiť, že došlo k stanoveniu jednotnej ceny ovplyvnenej konaním žalobcov. Aj v tejto malej vzorke sa vyskytujú rozdiely v cene súvisiace s množstvom suroviny príp. podľa iného kritéria. Nebolo taktiež preukázané, že v dôsledku ukončenia zmluvných vzťahov s producentmi došlo k zvýšeniu cien neúmerne zohľadňujúcim nárast cien energií a inflácie (nákladov), či táto bola porovnateľná s vývojom cien v predchádzajúcich obdobiach a že by tvorbu cien spoločnosti Asanácia, s.r.o. žalobcovia ovplyvňovali. V spise absentuje porovnanie cien zohľadňujúcich vplyv objektívnych faktorov v zmluvách žalobcov s producentmi a to pred rokom 2007 resp. do vypovedania zmlúv, t.j. poukaz na jednotlivé rozdiely s prihliadnutím na faktory ovplyvňujúce stanovenú cenu, ktoré by preukázali konkurenčné prostredie so stavom od roku 2007. Z rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa vyplýva, že v roku 2006 mal žalobca 1/ uzatvorené obchodné zmluvy a to so 731 producentmi a žalobca 2/ s 992 producentmi, a správny orgán z uvedeného množstva producentov oslovil cirka 15 producentov a na základe ich vyjadrení dokázal zhodnotiť situáciu na trhu, čo je podľa názoru krajského súdu nedostatočná vzorka na posúdenie skutočného stavu.

Proti rozsudku krajského súdu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný správny orgán a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu a žalobu žalobcov zamietol. Uviedol, že sa nestotožňuje s argumentáciou krajského súdu, že by nedostatočným spôsobom skúmal vymedzenie relevantného trhu v zmysle zák. č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov a poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR s tým, že posúdenie konania podnikateľov vrátane vymedzenia relevantného trhu patrí do výlučnej kompetencie Protimonopolného úradu SR. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Sž 73/02 a 5Sžnč 3/2009. V danom prípade relevantný trh bol v rozhodnutiach Protimonopolného úradu SR definovaný ako trh veterinárnej asanácie a z geografického hľadiska bol vymedzený územím Slovenskej republiky. Pri určovaní relevantného trhu vychádzal Protimonopolný úrad SR z charakteru služby veterinárnej asanácie. Pri vymedzení geografického relevantného trhu a pri skúmaní, či tento nepresahuje územie Slovenskej republiky, skúmal reálne správanie sa producentov vedľajších živočíšnych

produktov v rokoch 2006 a 2007. V tejto súvislosti žalovaný sledoval vývoz vedľajších živočíšnych produktov a to prostredníctvom údajov Štátnej veterinárnej a potravinovej správy v rámci medzinárodného veterinárneho informačného systému a oslovil 48 producentov vedľajších živočíšnych produktov, od ktorých kafilérie spracúvajú najväčšie množstvá odpadu. Uvedenú vzorku Protimonopolný úrad SR vybral tým spôsobom, aby v nej došlo k zastúpeniu producentov rôznych kategórií odpadu – bitúanky a podniky a SHR (samostatne hospodáriaci roľníci), čo bolo aj konštatované v druhostupňovom rozhodnutí v bode 55. V tomto smere nie je preto pravdivé tvrdenie krajského súdu, že by zo spisu nevyplývalo, akým kľúčom žalovaný postupoval pri ich výbere. Vzorka oslovených producentov je dostatočne reprezentatívna a v žiadnom prípade nebolo vhodné ani účelné zisťovanie úplných a presných údajov oslovením všetkých producentov vedľajších živočíšnych produktov a takýto postup by ani prakticky nebol možný a to pre veľký počet producentov zrealizovať, nakoľko ich v rámci Slovenskej republiky pôsobilo viac ako 2000. Všetky získané dôkazy svedčili jednoznačne v prospech nezastupiteľnosti služieb poskytovaných zahraničnými a domácimi kafilériami. Žalobcovia pokiaľ namietali v priebehu správneho konania, že existujú producenti, ktorí využívajú služby zahraničných kafilérií, tak s týmito námietkami sa žalovaný dostatočne zaoberal, avšak dospel k záveru, že tieto nijakým spôsobom nespochybňujú záver o nezastupiteľnosti. Žalovaný pripúšťa, že dochádza k využívaniu zahraničných kafilérií domácimi producentmi, avšak z vykonaného dokazovania stále platí, že prvoradým kritériom pre producentov pri výbere kafilérie je cena, flexibilita pri odvoze, rýchlosť a pravidelnosť zvozu a spoľahlivosť zmluvného partnera. Zahraničné kafilérie predstavovali alternatívu len pre určité subjekty. Pričom zo získaných údajov jednoznačne vyplýva, že podiel vývozu vo vzťahu k množstvám spracovávaným domácimi kafilériami nie je významný a vývoz vedľajších živočíšnych produktov na likvidáciu mimo Slovenskej republiky prichádzal do úvahy spravidla len v prípade veľkých bitúankov alebo poľnohospodárskych producentov a spracovateľov lokalizovaných v pohraničných oblastiach, ktorí však tvoria minoritnú časť producentov vedľajších živočíšnych produktov. V súvislosti s tvrdeniami krajského súdu o malom množstve oslovených producentov žalovaný zdôraznil, že jeho zistenia smerovali k tomu, že čím išlo o menšieho producenta vedľajších živočíšnych produktov, tak v dôsledku toho boli jeho možnosti prejsť k zahraničnej kafilérii menšie a je nepravdepodobné, že by oslovením ďalších z hľadiska produkovaného objemu vedľajších živočíšnych produktov, menších odberateľov, mohol dospieť žalovaný k odlišným záverom. Aj vzhľadom na túto skutočnosť je tvrdenie krajského súdu o nepreukázaní odlišnosti obchodných podmienok a cien zahraničných kafilérií irelevantné. Ako vyplýva zo zákonnej

definície relevantného trhu, úrad skúmal zastupiteľnosť domácich a zahraničných kafilérií z hľadiska jednotlivých užívateľov, teda z hľadiska jednotlivých producentov vedľajších živočíšnych produktov. Zahraničné kafilérie majú vyššie náklady na dopravu vzhľadom na väčšiu vzdialenosť a sú nevhodnou alternatívou i kvôli vysokej administratívnej náročnosti a tiež kvôli rozdielom v právnej úprave, náročnosti veterinárnych povolení, aj kvôli požiadavke zahraničných kafilérií na produkovanie určitého minimálneho množstva odpadu. Podľa žalovaného podstatou konania žalobcov bolo založenie spoločnosti Asanácia, s.r.o. (predtým VAS-ADOVA, s.r.o.) v roku 2007 a žalobcovia následne ukončili všetky zmluvné vzťahy s producentmi vedľajších živočíšnych produktov týkajúce sa veterinárnej asanácie týchto produktov a nové zmluvy mohli byť uzavreté už len so subjektom Asanácia, s.r.o. a prostredníctvom tohto subjektu boli spoločne stanovené jednotné ceny a ostatné zmluvné podmienky výkonu veterinárnej asanácie. Taktiež boli prostredníctvom Asanácie, s.r.o. pridelené objednávky producentov vedľajších živočíšnych produktov na veterinárnu asanáciu a žalobcovia naďalej vykonávali svoju činnosť už len ako zmluvní spracovatelia spoločnosti Asanácia, s.r.o.. Uvedeným konaním došlo k vylúčeniu hospodárskej súťaže a predovšetkým cenovej konkurencie a k rozdeleniu trhu a zdrojov zásobovania. Pre žalovaného je neakceptovateľné tvrdenie krajského súdu, že žalobcovia nemohli ovplyvňovať celkovú cenu, do ktorej je zahrnutá aj cena za zber a zvoz, ktoré nevykonávajú. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že nový subjekt Asanácia, s.r.o. vznikol na základe dohody žalobcov a tento subjekt jednotne určoval cenové a ďalšie zmluvné podmienky. Zakladateľmi a jedinými spoločníkmi spoločnosti Asanácia, s.r.o. boli MVDr. Jozef Orčík, jediný spoločník a konateľ žalobcu VAS, s.r.o. s peňažným vkladom 60% na jeho základnom imaní, a Ing. Eugen Arvay, spoločník a konateľ žalobcu N-ADOVA, spol. s r.o. s peňažným vkladom 40% na základnom imaní a z dokazovania podľa žalovaného jednoznačne vyplýva, že žalobcovia naďalej nevykonávali služby asanácie priamo pre producentov vedľajších živočíšnych produktov a uvedené služby vykonávali len ako zmluvní spracovatelia pre novovytvorený subjekt Asanácia, s.r.o.. Z toho jednoznačne vyplýva, že stanovenie nových zmluvných podmienok pre jednotlivých producentov vedľajších živočíšnych produktov, a to vrátane ceny, bolo výsledkom koordinácie žalobcov. V období pred rokom 2007 bola pre súťažné prostredie na relevantnom trhu charakteristická možnosť alternatívneho výberu kafilérie a jednotliví producenti žalobcov vnímali ako konkurenciu. Dochádzalo tiež k situáciám, keď producenti vypovedali zmluvu u jedného zo žalobcov a uzatvorili zmluvu s druhým žalobcom. Taktiež existovali v období pred rokom 2007 rozdiely u oboch žalobcov pokiaľ ide o zmluvné vzťahy a tieto rozdiely sa týkali rôznych podmienok fakturácie,

odlišných cien, rôznej splatnosti faktúr, rôznych nových pokút, dĺžky na ktorú sa zmluva uzatvárala, vo výpovedných lehotách a pod.. Spoločnosť Asanácia, s.r.o. fakturovala producentom vedľajších živočíšnych produktov za zber, zvoz a zabezpečenie neškodného odstránenia týchto produktov. Žalobcovia si plnili funkciu výkonu veterinárnej asanácie ako dodávatelia tejto služby pre spoločnosť Asanácia, s.r.o. a tieto výkony jej fakturovali v zmysle skutočne spracovanej suroviny. Z toho vyplýva, čo sa konštatuje i v prvostupňovom rozhodnutí, že čím vyššie ceny boli stanovené na úrovni novovzniknutého subjektu Asanácia, s.r.o., tak tým viac mohlo byť hradené za výkon asanácie jednotlivým žalobcom. Z tohto mechanizmu vyplývalo, že dochádzalo k pridelovaniu objednávok medzi žalobcov prostredníctvom spoločnosti Asanácia, s.r.o. a teda jednotliví producenti si nemohli vybrať, ktorého zo subjektov s odlišnou cenou uprednostnia a bola im účtovaná len jedna cena a to cena účtovaná spoločnosťou Asanácia, s.r.o.. V danom prípade je rozhodujúcim fakt, že zmluvné podmienky neboli tvorené v konkurenčnom prostredí. Žalovaný ďalej uviedol, že neoslovil iba 15 producentov, ako to tvrdí krajský súd, ale oslovil ich 48 a táto vzorka bola vybraná tým spôsobom, aby v nej boli zahrnutí producenti rôznych kategórií, pričom v tejto vzorke sa nevyskytli žiadne rozpory ani protirečenia. Aj ten fakt, že pre niektorých producentov mohlo byť vzhľadom na ich lokalizáciu a produkované množstvo odpadu výhodnejšie uzatvoriť zmluvu so zahraničnou kafilériou, nijako nespochybňuje záver žalovaného o spoločnom koordinovanom postupe žalobcov. Títo producenti však tvorili minoritnú časť producentov vedľajších živočíšnych produktov, z čoho vyplýva, že väčšina producentov vedľajších živočíšnych produktov bola odkázaná práve na spoločnosť Asanácia, s.r.o.. Je nepodložený záver krajského súdu o tom, že žalovaný mal preskúmať, s akou asanačnou spoločnosťou majú uzatvorené zmluvy tí producenti vedľajších živočíšnych produktov, s ktorými mali žalobcovia zmluvný vzťah v roku 2006 a ktorí sa nestali zmluvným partnerom subjektu Asanácia, s.r.o.. V tom čase dochádzalo totiž k zmenám pokiaľ ide o počet producentov a okrem toho producenti spolupracovali s asanačnými spoločnosťami aj bez zmluvného základu, len na základe objednávok, čo umožňovala i v tom čase platná legislatíva, a to zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a preto v tomto smere nie sú údaje o počte producentov, ktorí sú zmluvnými partnermi spoločnosti Asanácia, s.r.o. smerodajné. Žalovaný ďalej uviedol, že z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že niektorí producenti vnímali situáciu jednoznačne tak, že nové zmluvy bude možné uzatvárať len s novovzniknutou spoločnosťou a túto skutočnosť potvrdila i samotná Asanácia, s.r.o. v liste zo dňa 6.8.2007 pod č. 2938/2007.

Žalobcovia sa písomne k odvolaniu žalovaného vyjadrili a uviedli, že krajský súd správne zistil skutkový stav veci a správne vo veci rozhodol a stotožnili sa s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu a žiadali, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní napadnutý rozsudok ako zákonný potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 v spojení s § 214 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s ohľadom na obsah podaného odvolania žalovaného posudzoval, či žalovaný ako i krajský súd pri rozhodovaní vychádzali z dostatočne zisteného skutkového stavu veci a s ohľadom na námietky žalovaného ako i žalobcov zisťoval, či konanie pred žalovaným ako i krajským súdom, bolo vedené takým procesným postupom, ktorý zabezpečoval správny výsledok a či boli dôkazy vykonané spôsobom zodpovedajúcim pravidlám spravodlivého procesu.

Krajský súd v danom prípade sa snažil síce svoj postup správne odôvodniť, avšak sám žiadne dôkazné prostriedky nevyhodnotil a to napriek tomu, že podklady tvorili rozsiahly obsah administratívneho spisu, avšak iba vo všeobecnej rovine spochybňoval zistené skutočnosti, na ktoré vo svojom rozhodnutí poukazoval žalovaný a od ktorých odvodzoval deliktuálnu zodpovednosť žalobcov 1/, 2/.

Podľa ust. § 3 ods. 3 zák. č. 136/2001 Z. z. relevantným trhom je priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých výrobkov, výkonov, prác a služieb, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné.

Podľa § 3 ods. 4 uvedeného ustanovenia tovarový relevantný trh zahŕňa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov.

Podľa ods. 6 uvedeného ustanovenia priestorový relevantný trh je vymedzený územím, na ktorom sú súťažné podmienky také homogénne, že toto územie môže byť oddelené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami.

Podľa ust. § 4 ods. 1 zák. č. 136/2001 Z. z. dohoda a zosúladený postup podnikateľov, ako aj rozhodnutie združenia podnikateľov, ktoré majú za cieľ alebo môžu mať za následok obmedzovanie súťaže (ďalej len „dohoda obmedzujúca súťaž“) sú zakázané, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a) uvedeného ustanovenia dohoda podnikateľov je každý ústny alebo písomný súhlasný prejav vôle jej účastníkov, ako aj iný súhlasný prejav vôle vyvodенý z ich konania.

Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zosúladený postup podnikateľov je koordinácia správania podnikateľov, ktorá nenapĺňa znaky dohody podnikateľov podľa písm. a) a ktorú nemožno označiť ako prirodzené nasledovanie správania iného podnikateľa.

Podľa § 4 ods. 2 písm. c) rozhodnutie združenia podnikateľov je právny akt orgánu združenia, ako aj odporúčanie orgánu združenia.

Podľa § 4 ods. 3 písm. a) uvedeného ustanovenia zakázaná je najmä dohoda obmedzujúca súťaž, ktorá obsahuje priame alebo nepriame určenie cien tovaru alebo iných obchodných podmienok.

Podľa § 4 ods. 3 písm. b) zakázaná je najmä dohoda obmedzujúca súťaž, ktorá obsahuje záväzok obmedzenia alebo kontroly výroby, odbytu, technického rozvoja alebo investícií.

Podľa § 4 ods. 3 písm. c) zakázaná je najmä dohoda obmedzujúca súťaž, ktorá obsahuje rozdelenie trhu alebo zdrojov zásobovania.

Podľa § 4 ods. 3 písm. d) zakázaná je najmä dohoda obmedzujúca súťaž, ktorá obsahuje záväzok účastníkov dohody, že voči jednotlivým podnikateľom budú pri zhodnom alebo porovnateľnom plnení uplatňovať rozdielne podmienky, ktorými sú alebo môžu byť títo podnikatelia znevýhodňovaní v súťaži.

Podľa § 4 ods. 3 písm. e) zakázaná je obchodná súťaž, ktorá obsahuje podmienenie uzatvárania zmlúv tak, aby zmluvné strany prijali ďalšie záväzky, ktoré povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s predmetom týchto zmlúv.

Podľa § 4 ods. 3 písm. f) zakázaná je najmä dohoda obmedzujúca súťaž, ktorá obsahuje znaky koluzívneho správania, v ktorého dôsledku podnikatelia koordinujú svoje správanie, najmä v procese verejného obstarávania.

Podľa § 4 ods. 4 zák. č. 136/2001 Z. z. ak sa dôvod zákazu vzťahuje len na časť dohody podnikateľov alebo rozhodnutia združenia podnikateľov, je zakázaná len táto časť, ak z obsahu tejto dohody alebo z obsahu tohto rozhodnutia združenia vyplýva, že ju možno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 4 ods. 5 zák. č. 136/2001 Z. z. dohody obmedzujúce súťaž uzatvorené medzi podnikateľom a inými podnikateľmi, ktorí na účely takejto dohody obmedzujúcej súťaž podnikajú na inej úrovni výrobného reťazca alebo distribučného systému ako tento podnikateľ, úrad posudzuje v jednom konaní, ak obsah takýchto dohôd obmedzujúcich súťaž je zhodný v predmete a v ciele.

Podľa ust. § 6 ods. 1 zák. č. 136/2001 Z. z. zákaz podľa § 4 sa nevzťahuje na dohodu obmedzujúcu súťaž, ak spoločný podiel účastníkov dohody obmedzujúcej súťaž alebo podiel ani jedného z nich nepresiahne 10% celkového podielu tovarov na relevantnom trhu v Slovenskej republike, okrem

- a) dohôd obmedzujúcich súťaž uvedených v § 4 ods. 3 písm. a) až c) alebo
- b) obmedzovania súťaže kumulatívnym účinkom dohôd obmedzujúcich súťaž, ktoré obsahujú obdobný druh obmedzení súťaže a ktoré vedú k obdobným účinkom na relevantnom trhu, a ich spoločný podiel presahuje 10% celkového podielu tovarov na relevantnom trhu.

Podľa § 6 ods. 2 zák. č. 136/2001 Z. z. podielom podľa odseku 1 je súčet podielov na relevantnom trhu

- a) účastníka dohody obmedzujúcej súťaž,
- b) podnikateľov, v ktorých účastník dohody obmedzujúcej súťaž priamo alebo nepriamo
 1. má podiel na základnom imaní vyšší ako polovicu,

2. má právo vykonávať viac ako polovicu hlasovacích práv,
 3. má právo vymenovať viac ako polovicu členov orgánov podnikateľa alebo
 4. má právo riadiť jeho podnik,
- c) podnikateľov, ktorí majú práva uvedené v písm. b) v podniku účastníka dohody obmedzujúcej súťaž,
- d) podnikateľov, v ktorých podnikatelia uvedení v písm. c) majú práva uvedené v písm. b).

Podľa § 6 ods. 3 zák. č. 136/2001 Z. z. zákaz podľa § 4 sa nevzťahuje na dohodu obmedzujúcu súťaž, ktorá súčasne

- a) prispieva k zlepšeniu výroby alebo distribúcie tovaru alebo k podpore technického alebo hospodárskeho rozvoja,
- b) poskytuje spotrebiteľom primeranú časť prospechu, ktorý z toho vyplýva,
- c) neukladá účastníkom dohody obmedzujúcej súťaž také obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov dohody,
- d) neumožňuje účastníkom dohody obmedzujúcej súťaž vylúčiť súťaž vo vzťahu k podstatnej časti dotknutého tovaru na relevantnom trhu.

Podľa § 6 ods. 4 zák. č. 136/2001 Z. z. zákaz podľa § 4 sa nevzťahuje na skupiny dohôd obmedzujúcich súťaž, ktoré nemôžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi Európskej únie, pričom majú za cieľ alebo môžu mať za následok obmedzovanie súťaže na tuzemskom trhu a spĺňajú podmienky na vyňatie zo zákazu podľa osobitných predpisov.

Podľa § 6 ods. 5 zák. č. 136/2001 Z. z. úrad vydá rozhodnutie, že výnimka podľa ods. 4 sa nevzťahuje na dohodu obmedzujúcu súťaž, ak sú splnené podmienky, podľa ktorých môže odňať výnimku Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v súlade s osobitným predpisom, ktorého podmienky na vyňatie zo zákazu táto dohoda obmedzujúca súťaž spĺňa.

Podľa § 6 ods. 6 zák. č. 136/2001 Z. z. úrad môže žiada od podnikateľov, aby preukázali, či ich dohoda obmedzujúca súťaž spĺňa podmienky uvedené v ods. 1, 3 alebo 4.

Podľa § 6 ods. 7 zák. č. 136/2001 Z. z. podnikatelia môžu žiadať úrad o vydanie stanoviska, či ich návrh dohody alebo návrh rozhodnutia združenia podnikateľov nie je dohodou obmedzujúcou súťaž. Na tento účel úrad neposudzuje návrh dohody podnikateľov

alebo návrh rozhodnutia združenia podnikateľov podľa ods. 1, 3 a 4. Úrad vydá stanovisko do 30 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti, v zložitých prípadoch vydá stanovisko do 60 pracovných dní.

S prihliadnutím na uvedené ustanovenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže sa odvolací súd stotožňuje so žalovaným, že vzhľadom na doterajšie výsledky dokazovania zabezpečené v správnom konaní, došlo spoločným postupom a konaním žalobcov 1/, 2/ k dohode obmedzujúcej súťaž na trhu veterinárnej asanácie. V danom prípade je nesporné, že na základe dohody žalobcov došlo k založeniu nového subjektu a to obchodnej spoločnosti Asanácia, s.r.o., Trebostovo, ktorá bola založená na základe spoločenskej zmluvy zo dňa 30. januára 2007. Krajský súd v dôvodoch svojho rozhodnutia konštatoval, že Asanácia, s.r.o. bola v čase svojho vzniku prepojená s obchodnými spoločnosťami žalobcov 1/, 2/ iba personálnym spôsobom, nedošlo však k ich ekonomickému prepojeniu medzi žalobcami a Asanáciou, s.r.o., tak odvolací súd sa s touto argumentáciou krajského súdu nestotožňuje. Z dôkazov nachádzajúcich sa v administratívnom spise je zjavné, že zakladateľmi obchodnej spoločnosti Asanácia, s.r.o. a uvedenými spoločníkmi tejto spoločnosti boli MVDr. Jozef Orčík, ktorý je spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti VAS, s.r.o., ktorý sa podieľal peňažným vkladom 60% na základnom imaní založenej spoločnosti, a Ing. Eugen Arvay, ktorý je spoločníkom a konateľom v obchodnej spoločnosti N-ADOVA, spol. s r.o., ktorý sa podieľal na založení obchodnej spoločnosti Asanácia, s.r.o. peňažným vkladom 40% na jej základnom imaní. Z týchto skutočností mal preto Najvyšší súd SR nesporne za preukázané, že žalobcovia 1/, 2/ nielen personálne ale i ekonomicky ovládli novozaložený subjekt Asanácia, s.r.o. Je síce pravdou, že žalobcovia naďalej vykonávali svoju činnosť i po založení obchodnej spoločnosti Asanácia, s.r.o., avšak už iba ako zmluvní spracovatelia obchodnej spoločnosti Asanácia, s.r.o., pretože nové zmluvné vzťahy s producentmi vedľajších živočíšnych produktov, ktoré sa týkajú veterinárnej asanácie týchto produktov, mohli byť už uzavreté iba so subjektom Asanácia, s.r.o.. Týmto konaním žalobcov došlo na trhu veterinárnej asanácie následne k vylúčeniu hospodárskej súťaže a nesporne k vylúčeniu cenovej konkurencie. Taktiež v danom prípade je podľa názoru odvolacieho súdu podstatnou skutočnosťou otázka, že producenti vedľajších živočíšnych produktov týkajúcich sa veterinárnej asanácie týchto produktov mali predtým možnosť výberu medzi dvoma subjektmi a to medzi žalobcami 1/, 2/, ktorí, ako to vyplýva z dôkazných prostriedkov zabezpečených žalovaným, poskytovali svoje služby za konkurenčných podmienok. Odvolací súd sa stotožňuje so žalovaným, že uvedené autonómne rozhodovanie žalobcov 1/, 2/ ako

konkurenčných subjektov bolo nahradené spoločným postupom, v dôsledku čoho ostal na trhu iba jeden subjekt, s ktorým producenti vedľajších živočíšnych produktov mohli uzatvoriť nové zmluvy. Za danej skutkovej situácie jednotliví producenti si potom skutočne nemohli vybrať, ktorého zo subjektov s odlišnou cenou by uprednostnili a bola im účtovaná len jedna cena, ktorú účtovala obchodná spoločnosť Asanácia, s.r.o.. V dôsledku týchto skutočností odvolací súd sa na rozdiel od krajského súdu domnieva a je toho názoru, že žalobcovia mali vplyv a možnosť pôsobiť na celkovú normotvorbu celkovej ceny účtovanej jednotlivým producentom vedľajších živočíšnych produktov.

Čo sa týka argumentácie krajského súdu, že žalovaný nedostatočným spôsobom skúmal vymedzenie relevantného trhu v zmysle zákonných podmienok uvedených v § 3 ods. 6 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, keď nezisťoval, aké súťažné podmienky existujú v susedných štátoch, s ktorými dochádza k vývozu aj dovozu za účelom spracovania vedľajších živočíšnych produktov, tak v tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že z hľadiska vymedzenia relevantného trhu krajský súd vôbec bližšie nekonkretizoval a nerozvedol svoje úvahy, že prečo by sa malo v danom prípade napr. jednať o obchod medzi členskými štátmi, keď zrejme mal na mysli v súvislosti s určením relevantného trhu aplikáciu čl. 81 zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

Odvolací súd taktiež poukazuje na tú skutočnosť, že v dôvodovej časti napadnutého rozhodnutia krajského súdu sú i určité nepresnosti, keď napr. krajský súd argumentuje i tým, že správny orgán oslovil z celkového množstva producentov, s ktorými mali žalobcovia 1/, 2/ uzatvorené obchodné zmluvy iba cirka 15 producentov a že na základe ich vyjadrení mal dokázať zhodnotiť situáciu na trhu, čo je podľa krajského súdu nedostatočná vzorka na posúdenie skutočného stavu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na čl. 55 v rozhodnutí žalovaného (strana 11), kde žalovaný konštatuje, že rada úradu oslovila 48 producentov, ktorých sami žalobcovia 1/, 2/ označili za svojich najvýznamnejších dodávateľov a malo ísť o podnikateľov, od ktorých kafilérie spracovávajú najväčšie množstvá odpadu. V danom prípade, ako vyplýva z administratívneho spisu, malo ísť o reprezentatívnu vzorku, v ktorej boli zároveň zastúpení producenti rôznych kategórií odpadu, bitúnky, podniky ako i samostatne hospodáriaci roľníci. Tieto skutočnosti krajský súd diametrálne odlišným spôsobom vyhodnotil na rozdiel od žalovaného, avšak nepoukázal pritom na žiadne konkrétne dôkazy, z ktorých pri takejto konštatácii vychádzal. V tomto smere je taktiež rozhodnutie krajského súdu nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov.

V danom prípade ak krajský súd je toho názoru súladne s názorom žalobcov 1/, 2/, že relevantný trh je potrebné rozšíriť i na územie napr. Českej republiky, Maďarska, Poľskej republiky, v tomto smere absentujú v rozhodnutí krajského súdu konkrétne dôvody, pre ktoré by sa mal relevantný trh rozšíriť i mimo územia Slovenskej republiky.

Procesným právom účastníka konania je aj jeho právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a jeho porušením sa účastníkovi konania odníma možnosť náležite, skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie (obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu) podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. III. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06, III. ÚS 153/07).

Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúmava rozhodnutie správneho orgánu, vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Aj keď s ohľadom na judikatúru ESLP nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nielen odkazovať na určité časti zákonov (napr. rozsudok ESLP Ruiz Torija proti Španielsku z 9.12.1994).

Nakoľko v prejednávanom prípade nie je z odôvodnenia napadnutého rozsudku prvého stupňa zrejme akými úvahami sa súd riadil pri utváraní záveru o skutkovom stave, prečo nepovažoval za dôvodnú právnu argumentáciu žalovaného a prečo považuje práve námietky žalobcov za opodstatnené, je nutné považovať takýto rozsudok za nepreskúmateľný

pre nedostatok dôvodov, nedávajúci dostatočné záruky pre to, že nebol vydaný spôsobom porušujúcim ústavne zaručené právo na spravodlivý proces.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znova v medziach podanej žaloby s prihliadnutím a j na dôvody odvolania, dôsledne sa vysporiada so všetkými námietkami žalobcov ako i žalovaného, a znova o veci rozhodne a svoje rozhodnutie riadne odôvodní.

V novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 29. februára 2012

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Peter Szimeth